

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการตอบสนองของมารดาวัยรุ่นครรภ์แรกต่อสื่อสัญญาณของทารกแรกเกิด ประชากรที่ศึกษาเป็นมารดาวัยรุ่นครรภ์แรกที่คลอดที่โรงพยาบาลอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาวัยรุ่นครรภ์แรก ที่คลอดบุตรปกติภายใน 48 ชั่วโมง หลังคลอด แพทย์ที่ศึกษาตัวที่ศึกษาหลังคลอด โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้จำนวน 169 ราย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2547 - 10 กุมภาพันธ์ 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดา แบบสัมภาษณ์ การรับรู้และการตอบสนองของมารดาวัยรุ่นครรภ์แรกต่อสื่อสัญญาณของทารกแรกเกิด ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ของมารดาวัยรุ่นครรภ์แรกต่อสื่อสัญญาณของทารกแรกเกิดมีดังนี้

1.1 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกรับรู้สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงถึงความหิวโดยการที่ทารกแสดงการร้องเริ่มต้นด้วยเสียงต่ำแล้วค่อยดังขึ้นและการดูดนิ้วหรือดูดปาก ร้อยละ 100.0

1.2 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกรับรู้สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงถึงความอึดและไม่ต้องการป้อนอาหารต่อโดยการที่ทารกแสดงการหันหน้าหนีขณะป้อนนม ร้อยละ 100.0 และอาการไม่ยอมอ้าปาก บ้วนนมทิ้ง เอาลิ้นดันหัวนมออกจากปาก ร้อยละ 84.6 ตามลำดับ

1.3 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกรับรู้สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงถึงความเจ็บปวด โดยรับรู้อาการเม้มริมฝีปาก ริมฝีปากเหยียดตรง ร้อยละ 83.4 และอาการกำมือ งอเข้า ร้อยละ 79.3 ตามลำดับ

1.4 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกรับรู้สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงถึงการมีความสุข โดยรับรู้การนอนหลับเงียบๆ ขณะตื่น ร้อยละ 97.1 และรับรู้การวางมือไว้ใกล้ใบหน้า ลืมตา ร้อยละ 82.9 ตามลำดับ

1.5 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกรับรู้สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงถึงความไม่สบาย โดยรับรู้การนอนหลับไม่สนิท ร้อยละ 92.3 และรับรู้การตื่นบ่อยๆ ร้อยละ 60.9 ตามลำดับ

2. การตอบสนองของมารดาวัยรุ่นครรภ์แรกต่อสื่อสัญญาณของทารกแรกเกิดมีดังนี้

2.1 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกตอบสนองต่อสื่อสัญญาณร้องเริ่มต้นด้วยเสียงต่ำแล้วค่อยดังขึ้น โดยการให้นม ร้อยละ 100.0 และตอบสนองต่อสื่อสัญญาณดูดนิ้วหรือดูดปาก โดยการให้นม ร้อยละ 100.0

2.2 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกตอบสนองต่อสื่อสัญญาณหยุดดูดนม หันหน้าหนีขณะป้อนนมโดยการหยุดให้นมหรืออุ้มเดิน ร้อยละ 100.0 และตอบสนองต่อสื่อสัญญาณไม่ยอมอ้าปาก บ้วนนมทิ้ง เอาลิ้นดันห้วนออกจากปาก โดยการหยุดให้นม หรืออุ้มเดิน ร้อยละ 85.0 ตามลำดับ

2.3 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกตอบสนองต่อสื่อสัญญาณตัวสั่น ปากสั่นแขนขาเกร็งงอเข้าหาลำตัว ด้วยการปลอบโยนทารก ร้อยละ 51.2 และตอบสนองต่อสื่อสัญญาณเม้มริมฝีปาก ริมฝีปากเหยียดตรง โดยการปลอบโยนทารก ร้อยละ 50.0 ตามลำดับ

2.4 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกตอบสนองต่อสื่อสัญญาณวางมือไว้ใกล้ใบหน้า ลืมตา โดยการจัดสิ่งแวดล้อม ลดการกระตุ้นทารก ร้อยละ 56.0 และ ตอบสนองต่อสื่อสัญญาณนอนหลับเงียบๆ ขณะตื่น โดยการจัดสิ่งแวดล้อม ลดการกระตุ้นทารก ร้อยละ 49.0 ตามลำดับ

2.5 มารดาวัยรุ่นครรภ์แรกตอบสนองต่อสื่อสัญญาณตื่นบ่อยๆ โดยการจัดสิ่งแวดล้อม ลดการกระตุ้นทารก ร้อยละ 56.0 และตอบสนองต่อสื่อสัญญาณนอนหลับไม่สนิทโดยการจัดสิ่งแวดล้อม ลดการกระตุ้นทารก ร้อยละ 56.0

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่ามารดาวัยรุ่นครรภ์แรกมีการรับรู้และการตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารกแรกเกิดใน 48 ชั่วโมงหลังคลอดได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามพยาบาลเด็กและพยาบาลที่รับผิดชอบควรให้ความรู้แก่มารดาเกี่ยวกับสื่อสัญญาณทารกแรกเกิด พร้อมทั้งกระตุ้นให้มารดาตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารกแรกเกิดที่แสดงออกมาให้ถูกต้องตามสื่อสัญญาณแต่ละชนิดเพื่อส่งผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่ดีของทารกต่อไป

The purposes of this research were to study the Primi Teenage Postpartum Mothers' Perception and Responsiveness to the Newborns' Cues. The population were the primi teenage postpartum mothers at Udonthani hospital. The purpose sampling was used. There were 169 cases collected during August, 29th, 2004 and February, 10th, 2005. The research instrument was the developing by the researcher consisted of 2 parts; (1) demographic data, (2) mother's perception and responsiveness to the newborn's cues. Content validity of this instrument was approved by 3 experts. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study are summarized as follows:

1. Primi teenage postpartum mothers' perception to the newborn's cues are

1.1 All primi teenage postpartum mothers perceived the newborn's hunger cues by perceiving the newborn's behaviors of crying and sucking on finger or sucking (100.0 percent).

1.2 All primi teenage postpartum mothers perceived satiation cues by perceiving the newborn's behaviors of pulling away (100 percent) and 84.6 percent of mother perceived the newborn's behaviors splitting.

1.3 All primi teenage postpartum mothers perceived pain cues by perceiving the newborn's behaviors of lip tremor (83.4 percent) and perceived the newborn's behaviors of hand and leg tremor (79.3 per cent), respectively.

1.4 All primi teenage postpartum mothers perceived happiness cues by perceiving the newborn's behaviors of stay quietly awake (97.1 percent) and perceived the newborn's behaviors of putting hand near face with open eyes (82.9 percent), respectively.

1.5 All primi teenage postpartum mothers perceived uncomfortable cues by perceiving the newborn 's behaviors of sleep not well (92.3 percent) and perceived the newborn 's behaviors of changing sleep/wake (60.9 per cent), respectively.

2. Primi teenage postpartum mothers' responsiveness to the newborns' cues are

2.1 All primi teenage postpartum mothers responded to the newborn 's behaviors of crying sucking on finger or sucking by breast feeding (100.0 percent).

2.2 All primi teenage postpartum mothers responded to the newborn 's behaviors of pulling away by stopping breast feeding or walking (100.0 per cent).

2.3 Only 50.0 percent primi teenage postpartum mothers responded to the newborn 's behaviors of hand , leg and lip tremors by consolation..

2.4 All primi teenage postpartum mothers responded to the newborn 's behaviors of putting hand near face by setting the suitable environment (56.0 percent) and responded to the newborn 's behaviors of stay quietly awake by setting the suitable environment (49.0 percent).

2.5 Only 56.0 percent primi teenage postpartum mothers responded to the newborn 's behaviors of changing sleep/wake and sleep not well by setting the suitable environment.

The results of this study revealed that most of the primi teenage postpartum mothers had perceived and responded to the newborns' cues were appropriate. However, the pediatric nurses should provide the newborn's cues for these mothers that can enhance them to have appropriate responsiveness matching the newborn's cues. This will be benefits to promote infant's growth and development in advances.